



Ügyiratszám: SMÖ/151-10/2015.

## ELŐTERJESZTÉS

### **a Somogy Megyei Integrált Területi Program elfogadásáról és egyúttal beszámoló a területfejlesztési bizottság által átruházott hatáskörben hozott döntésekről**

A Somogy Megyei Önkormányzat tevékenységében meghatározó a területi tervezés, amelynek keretében megyei területfejlesztési koncepció, területfejlesztési program, és részdokumentumok készültek, amelyeknek fontos szerepe van a 2014-2020-as európai uniós tervezési időszakra való felkészülésben. Az uniós tervezés szempontjából a koncepciók és programok fontos funkciója, hogy sajátos területi igényeket, területi szempontokat rögzítenek és biztosítják a kapcsolatot az országos szintű átfogó és ágazati tervekkel, miközben figyelemmel vannak az uniós célokra és a Strukturális Alapok forrásfelhasználásának kereteire. A Kormány 272/2014. (XI. 5.) Korm. rendeletében a 2014–2020 programozási időszakban az egyes európai uniós alapokból származó támogatások felhasználásának rendjét szabályozza. A térségi gazdaságfejlesztést és a foglalkoztatás erősítését célzó Terület- és Településfejlesztési Operatív Program (továbbiakban: TOP) lehetőséget biztosít a területi szereplők: megyei jogú városok és megyék igényei és szükségletei alapján meghatározott fejlesztések megvalósítására. Az egyes területi szereplők számára a 1702/2014. (XII.3.) Korm. határozat alapján rendelkezésre álló TOP forráskeret felhasználását a megyék területfejlesztési koncepciói és programjai, valamint a megyei jogú városok integrált településfejlesztési stratégiái alapozzák meg.

A forrásfelhasználás hatékonyá tétele érdekében szükségessé vált egy integrált, stratégiai gondolkodásra alapozott dokumentum elkészítése, amely a helyi igényekkel összhangban a rendelkezésre álló TOP forráskeretek felhasználásának szerkezetét, elvárt eredményeit és ütemezését támasztja alá a 2014-2020-as költségvetési időszakra vonatkozóan. Ez a dokumentum az Integrált Területi Program (továbbiakban: ITP). Az ITP egy szöveges Word formátumú dokumentum, amelyhez Excel formátumú fájlban alátámasztó, összefoglaló táblázatok tartoznak. A két dokumentum szorosan összefügg, és mindkettő benyújtandó az Irányító Hatóság részére. Az ITP feladata, hogy meghatározza a megye számára kormányhatározatban lefektetett TOP forráskeret felhasználásának rendszerét és biztosítsa, hogy a megye a helyi szükségletekre válaszolva, integrált módon, a lehető legtöbb területi szereplőt bevonva járuljon hozzá a TOP célértékek megvalósulásához.

Az Európai Unió Bizottsága 2015. február 12-i dátummal fogadta el a Terület- és Településfejlesztési Operatív Programot. A megyei ITP tervezés erős Irányító Hatósági koordinációval, a korábbiaktól eltérően intézkedésenként dedikált forráskeretekkel, nem pedig projektorientáltan történik.

Somogy megye teljes, a kormányhatározatban megadott Integrált Területi Program keretösszege: 43,45 Mrd Ft.

A TOP végrehajtásának megkezdése az alábbi mérföldkövek és határidők mentén történik.

Határidő	Feladat és felelős
2015. január 28-február 2.	IH indító megbeszélések régióként a területi szereplőkkel

2015. március 2.	az ITP útmutató alapján első körös intézkedési szintű forrás allokációs és indikátorvállalási javaslat a területi szereplők részéről, annak megküldése az IH részére
2015. március 9.	a programszintű kiválasztási kritérium rendszer kidolgozása és véglegesítése a területi szereplők által és annak megküldése az IH részére
2015. március	az OP elfogadását követően a Monitoring Bizottság IH általi összehívása, a kiválasztási kritérium rendszer elfogadása
2015. március 20.	a forrásallokációs javaslatok IH általi összesítése és az egyeztetések lefolytatása
2015. április 6.	az ITP-k első körös verziójának megküldése az IH részére minőség biztosításra.
2015. április 27.	az IH általi minőségbiztosítás eredményének megküldése
2015. május 11.	végleges ITP benyújtása
2015. május-június	az ITP-k NFK elé terjesztése és elfogadása
2015. június	az ITP-k elfogadását követően a felhívások IH általi megjelentetése

Az ütemtervben meghatározott feladatokat az RFÜ közreműködésével teljesítettük:

- Megtörtént az intézkedési szintű forrásallokációs és indikátorvállalási javaslat megalapozására a megyei területfejlesztési programban meghatározott fejlesztési irányoknak a végleges TOP verzió intézkedésrendszeréhez történő illesztése.
- A saját igényeken alapuló forrásmegosztás alapján javaslat készült a Somogy megyei ITP forrás első körös intézkedési szintű allokációjára.
- Javaslat készült az intézkedési szintű indikátorvállalásra.
- Első körös javaslat készült a területi szereplő megyei önkormányzat által választott kiválasztási kritérium rendszerre.
- Elkészült az ITP első olvasata, amely szöveges munkarészeket és a forrásfelhasználás ütemezését is tartalmazza.

Ajánlatot készítettünk és nyertünk el a DDRFÜ Nonprofit Kft. nemzeti eljárásrendben lefolytatásra kerülő, hirdetmény közzététele nélküli Kbt. 122.§ (7) bekezdés a) pontja szerinti eljárásában indított Integrált Területi Program összeállításához kapcsolódó szakértői tevékenység elvégzésére. A szakértői tevékenység keretében a megye által alkalmazott területi kiválasztási kritérium rendszer kialakításában és a ITP forrás allokációjának továbbá ütemezésének meghatározásában működünk közre.

A munkaközi véleményező feladatot a Somogy Megyei Közgyűlés 49/2012.(IX.28.) közgyűlési határozata alapján a Területfejlesztési Bizottság két soron kívüli ülésén végezte el, amelyekről ezúton tájékoztatjuk a megyei testületet.

A bizottság 2015.03. 02-i ülésén, 5/2015. (III.2.) számú határozatában az IH által a megye számára javasolt forrás megosztástól eltérően a saját igényeken alapuló forrásmegosztásra alapján tett javaslatot fogadta el. A bizottság egyetértett az indikátorvállalásra tett javaslattal, valamint elfogadta a saját hatáskörben választott kiválasztási kritérium rendszer első körös javaslatát. A kiválasztási kritériumok elvi keretet biztosítanak a majdani projektértékelési szempontrendszerhez. Két részből tevődnek össze: IH hatáskörben és az ITP gazda területi szereplők által meghatározott kritériumok.

Az IH által meghatározott, kötelező Területi Kiválasztási Rendszer kritériumok:

Sorszám	Kritérium megnevezése	Tartalmi magyarázat
I.1.	Illeszkedés a TOP céljaihoz	A kiválasztás kritériuma, a TOP valamely konkrét céljához/céljaihoz való szoros illeszkedés és a kapcsolódó indikátorokhoz való hozzájárulás.
I.2.	Szakmai indokoltság, igény és kihasználtság	A kiválasztás kritériuma a beavatkozás indokoltsága. Szükséges a szakmai alátámasztás, indoklás és/ vagy igényfelmérés és kihasználtsági terv.
I.3.	Indíthatósága / előkészítettség	A kiválasztás kritériuma, hogy mennyire előkészített és indítható a projekt. Az előkészítettsége egyben megalapozottságot és garanciát is jelent pl. a vállalt indikátorértékek teljesítésére és a költségigényekre vonatkozóan.
I.4.	Kockázatok	A kiválasztás kritériuma, hogy a megvalósíthatóság és a működtetés milyen kockázatokat hordoz.
I.5.	Projekt komplexitása	A kiválasztás kritériuma, hogy a beavatkozás mennyire képes hozzájárulni működőképes rendszerek létrehozásához.
I.6.	Hatás	A kiválasztás kritériuma, hogy mekkora földrajzi területen, illetve hogy milyen számú érintett körben váltja ki a beavatkozás a hatását.
I.7.	Fenntarthatóság	Kiválasztási kritérium a beavatkozás eredményeként megvalósuló produktum társadalmi, környezeti és leginkább pénzügyi fenntarthatósága.

A Területfejlesztési Bizottság által saját hatáskörben meghatározott első körös kiválasztási kritériumok

Sorszám	Kritérium megnevezése	Tartalmi magyarázat
II.1.	Illeszkedés a megyei területfejlesztési program célkitűzéseire	A kiválasztás kritériuma, a megye területfejlesztési programjában meghatározott célokhoz és az adott témában megjelenített indikátorokhoz való hozzájárulás.
II.4.	Hozzájárulás a társadalmi kohézió erősítéséhez	A kritérium a megye lakossága helyi szintű, közösségi együttműködésekre való nyitottságának erősítését, valamint az életminőségének javítását szolgálja.
II.5.	Hozzájárulás a gazdasági versenyképesség növekedéséhez, különös tekintettel Somogy természeti adottságaira alapuló nagyobb feldolgozottsági szintet eredményező termékek előállítására	A kritérium alapján a beavatkozások gazdasági versenyképesség növekedéséhez történő hozzájárulása kerül mérlegelésre.
II.6.	Hozzájárulás a munkahelyteremtéshez, összefüggésben a települések	A kritérium bevezetése a foglalkoztatottsági helyzet javulását támogatja.

	népességmegtartó képességének javításával illetve a helyben történő foglalkoztatás megteremtésének elősegítésével	
II.8.	Hozzájárulás a megye felzárkóztatásához, és a belső területi kiegyenlítődéshez	A kritérium bevezetése az ország megyéihez viszonyított bárminemű egyensúlytalanságot és az adott földrajti területen belüli bárminemű egyensúlytalanságot hivatott kiküszöbölni.

A bizottság által kialakított javaslat minőségbiztosítását a TOP Irányító Hatósága elvégezte, és a területi szereplők vállalásai alapján összesített és újrászámított forrásallokációs és indikátorvállalásokat tartalmazó táblázatot készített. Az „új optimum” szerinti forrás allokáció a korábbiaktól eltérően, már prioritás szintű eltéréseket is tartalmaz, holott arra korábban nem volt lehetőség. Somogy megye esetében ez az újonnan megküldött forrás allokáció eltért a két éves korábbi tervezési munkát alapozó projektgyűjtés összegezett tapasztalataitól. A korábbi évek szakmai munkája a bizottsági támogatással elfogadott első körös intézkedési szintű forrásallokációt alapozza meg.

A bizottság 2015.04. 07-i ülésén, 6/2015. (IV.8.) számú döntésével megerősítette a korábbi saját igényeken alapuló korábbi forrás allokációs javaslatot, megvitatta a szöveges munkarésszel és a forrásfelhasználás ütemezéssel kiegészített tervezési dokumentumot, amely az egyes intézkedések kiírás típusainak, és a tervezett beruházás típusoknak a sajátosságai, valamint a program végrehajtása szempontjából a leterheltség minél egyenletesebb elosztását figyelembe véve készült.

#### Az IH elvégezte Integrált Területi Program minőségtanúsítását, főbb megállapításai:

A dokumentum alapvetően követi a meghatározott formai elvárásokat. A dokumentum elején megfelelő minőségben foglalták össze a tervezési körülményeket.

Somogy megye Integrált Területi Programja magas szakmai színvonalon íródott meg, és a dokumentum első fejezetei meglehetősen előrehaladott állapotban vannak. Különösen dicséretes a belső és külső kapcsolatrendszer feltárása mely nagy körültekintéssel készült el, illetve a területi aspektusok megjelenítése, ami jellemző volt a korábbi stratégiai dokumentumokra is.

Az ITP-ben meghatározott Területi Kiválasztási Kritériumrendszer illeszkedik a nemzeti szintű fejlesztéspolitika fő irányvonalaihoz és célkitűzéseikhez főként a gazdasági növekedés, a foglalkoztatás elősegítése és a társadalmi kohézió erősítése tekintetében. Mindemellett a megye számos térség-specifikus szempontot fogalmazott meg, melyek jelentős része az endogén erőforrások kihasználását ösztönzi, ami a TOP stratégiai céljaival nagymértékben összefügg. Az országos célokkal összhangban a megye hangsúlyt kíván fektetni a belső területi kiegyenlítődésre, a felzárkóztatásra is. A térségi szintű és a területi logikát figyelembe vevő tervezési folyamat rendszerszinten átgondolt voltára utal, hogy a területi kiválasztás egyik alapelve a hosszú távú megyei koncepcióhoz és megyei területfejlesztési programhoz való illeszkedés, ami a valós helyi, térségi igényekre történő reagálás egyik fő biztosítéka.

A dokumentum szerkezete világos, logikus, jól követhető. A program beavatkozási logikája és célrendszere könnyen értelmezhető, a célok közötti kapcsolatok és szinergiák bemutatása részletesen megtörtént. Ugyanígy bemutatásra került az ITP illeszkedése a nemzeti szintű dokumentumokhoz.

Az intézkedéscénti forrásallokáció többségében alkalmazkodik a megadott keretekhez. Azokban az esetekben ahol nem, ott az indoklás általában helytálló, hiszen a területfejlesztési program tartalmára illetve a helyi szükséglet-feltárások eredményeire

hivatkozik a dokumentum. Különösen az TOP 1. prioritásból megvalósítandó fejlesztések tekintetében volna célszerű területi preferenciákat meghatározni, hiszen a megye hátrányos helyzetű területeinek endogén erőforrásainak kibontakoztatását segítik a TOP helyi gazdaságfejlesztési tartalmai. Emellett a turizmusfejlesztés kapcsán indokolt a Balaton kiemelt megjelenítése. Javasolt továbbá az egészségügyi és szociális alapszolgáltatások fejlesztése tekintetében, illetve a társadalmi kohéziót célzó helyi programok kapcsán területi preferencia (hátrányos helyzetű térségek) meghatározása.

Ezek újragondolásával egy igen jó egyenszilárdságú dokumentum készül. Külön erőssége, hogy a forrásallokációhoz kapcsolódó táblázatokat leírásokat prioritásonként átláthatóan mutatták be, megkönnyítve ezzel a szakmai ellenőrzést és a későbbiekben az átláthatóságot és a nyomon követést. A végleges dokumentumban mindössze a forrás felhasználási módokat és a kapcsolódó ütemezést kell újragondolni és a végleges dokumentumban pontosítani.

Az IH a minőségbiztosítással egy időben rendelkezésünkre bocsátotta a megyei igények és indikátor vállalások figyelembevételével készített új forrásallokációt, amelytől való eltérésre nincs lehetőség. A megyei forrásallokáció intézkedés szinten némiképpen eltér a projektgyűjtésen alapuló saját igényeken alapuló forrásmegosztástól. Az 1.3 intézkedésnél /A gazdaságfejlesztést és a munkaerő mobilitás ösztönzését szolgáló közlekedésfejlesztés/ 30%-kal kevesebb, míg a 1.4. intézkedésnél /A foglalkoztatás segítése és az életminőség javítása családbarát, munkába állást segítő intézmények, közszolgáltatások fejlesztésével/ 70%-kal több az allokált forrás az előzetes igényektől. A forrásallokáció felülvizsgálatára a végrehajtás menete közben a későbbiekben kerülhet sor, amennyiben a területi igények újabb mozgásteret engednek.

A minőségbiztosítás szakmai észrevételeit, javaslatait a tervezési dokumentum jelen változatának elkészítésénél döntően figyelembe vettük.

A Megyei Tervezéskoordinációs Testület 2015. május 6-i kibővített ülésén, a megyei területi munkacsoportok vezetőinek és a Gazdaságfejlesztési Ágazati Munkacsoport tagjainak részvételével vitatja meg a programot, javaslatáról a napirend tárgyalásakor tájékoztatjuk a közgyűlést.

Kérem a közgyűlést, hogy a Területfejlesztési Bizottság átruházott hatáskörben hozott döntéséről szóló beszámolót, és a Somogy Megyei Integrált Területi Programot elfogadni szíveskedjen.

*A Somogy Megyei Integrált Területi Programot, és annak mellékletét képező Excel formátumú alátámasztó, összefoglaló táblázatokat az előterjesztés melléklete tartalmazza. Az IH változtatott az 1. és az 5. prioritás esetében a prioritás szintű keretszámokon, viszont az excel formátumú ITP táblák írásvédettek maradtak, melyekben a területi szereplőnek nincs lehetősége módosítani, mindössze a sárgával jelölt %-os arányszámokat lehet átírni a helyes arányokra. Ennek megfelelően az excel ITP számait az 1. és az 5. prioritás tekintetében egyelőre fenntartásokkal kell kezelni! A word alapú ITP-ben ugyanakkor manuálisan átszámoltuk a helyes összegekre és arányokra a prioritásoknál a keretösszegeket, így az véglegesnek tekinthető.*

### **Határozati javaslat:**

1. A Somogy Megyei Közgyűlés tudomásul veszi a Területfejlesztési Bizottság átruházott hatáskörben a Terület és Településfejlesztési Operatív Program első körös intézkedési szintű forrásallokációs és indikátorvállalási javaslatról valamint a területi kiválasztási kritérium rendszerről hozott 5/2015. (III.2.) számú döntéséről szóló beszámolót.
2. A Somogy Megyei Közgyűlés tudomásul veszi a Területfejlesztési Bizottság átruházott hatáskörben Somogy Megye Integrált Területi Programjának első körös verziójának elfogadásáról hozott 6/2015. (IV.8.) számú döntéséről szóló beszámolót.

3. A Somogy Megyei Közgyűlés tudomásul veszi, hogy a Somogy Megyei Önkormányzat a DDRFÜ Nonprofit Kft. nemzeti eljárásrendben lefolytatásra kerülő, hirdetmény közzététele nélküli Kbt. 122.§ (7) bekezdés a) pontja szerinti eljárásában indított Integrált Területi Program összeállításához kapcsolódó szakértői tevékenység elvégzésére ajánlatot nyújtott be.
4. A Somogy Megyei Közgyűlés az 1. számú melléklet szerint elfogadja Somogy Megyei Integrált Területi Programot és annak mellékletét képező Excel formátumú alátámasztó, összefoglaló táblázatokat.
5. A Somogy Megyei Közgyűlés a Somogy Megyei Integrált Területi Program esetleges további módosításával kapcsolatos feladatokkal - a testület utólagos tájékoztatása mellett – a Somogy Megyei Önkormányzat Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 6/2014.(XII.12.) önkormányzati rendelet 4. sz. melléklet C. pont 1.1 pontjában biztosított átruházott hatáskör alapján a Területfejlesztési Bizottságot bízza meg.

Felelős: Jakó Gergely, a közgyűlés elnöke

Holovits Huba, a Területfejlesztési Bizottság elnöke

Határidő: értelem szerint

Kaposvár, 2015. április 28.

Holovits Huba

Jakó Gergely

Az előterjesztést készítette:

Becker Roland  
irodavezető

Baloghné Molnár Ida  
területfejlesztési referens

Nagy Árpád  
DDRFÜ tervezési csoportvezető

Az előterjesztést jóváhagyta:

Dr. Sárhegyi Judit  
megyei jegyző